

VVP standpunt inzake ontwerp van beleidskaders en actieprogramma Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

I. Beleidskaders

1. Beleidskader (boven)lokale programmering

1.1 Positieve evolutie beleidskader

De VVP stelt een positieve evolutie in de ontwerptekst van dit vernieuwde beleidskader vast. Onderstaande evoluties vormen zeker een meerwaarde voor het provinciaal bestuursniveau:

- De provinciebesturen zijn nu structureel onderdeel van de interbestuurlijke samenwerkingsplatformen.
- De provincies kunnen hun provinciale taakstelling (bovenlokaal en gebiedsgericht werken) opnemen en waar maken in overleg met de andere besturen.
- De provinciebesturen kunnen binnen een samenwerkingsplatform gevraagd worden de regisseursrol op te nemen en zullen dit dan ook doen op basis van hun decretale missie.

De VVP wenst graag nog een aantal algemene en specifieke aandachtspunten mee te geven.

1.2 Aandachtspunten

1.2.1 Op hoofdlijnen

➤ **Duidelijkheid inzake terminologie:**

Een belangrijk aandachtspunt zowel naar de leesbaarheid toe als voor de juiste interpretatie van de tekst in het gebruik naar besluitvorming is de duidelijkheid betreffende de gehanteerde terminologie. Termen als bovenlokaal, intergemeentelijk, regio, bovenlokaal samenwerkingsplatform, metropolitaan, regionale samenwerking, ... worden door elkaar gebruikt. Hierbij is het niet steeds duidelijk of het om dezelfde samenstelling of context gaat. Dit schept verwarring omdat deze termen reeds een bepaalde (politieke, juridische of administratieve) connotatie hebben. Hiervoor graag starten bij de titel van het beleidskader: "Bovenlokale en lokale programmering" en eveneens duiden of het gaat om de provincies als bestuursniveau of louter om de territoriale indeling. **Het is van groot belang dat de terminologie wordt uitgezuiverd in het belang van de besluitvorming. De VVP wil nadrukkelijk vermelden dat zij het bovenlokaal bestuursniveau bij uitstek zijn op basis van de geldende taakomschrijving, bepaald in artikel 2 van het Provinciedecreet.**

➤ **Focus op de besluitvorming:**

De VVP is van mening dat dit beleidskader zich best beperkt tot het kaderen van de besluitvorming. Met andere woorden: Het vastleggen van de manier waarop thema's aangepakt moeten worden en de manier waarop de verschillende besturen in een interbestuurlijke context tot besluitvorming moeten komen.

De VVP adviseert om de inhoudelijke context zoveel mogelijk te weren en uit te werken in de overige beleidskaders. Graag ziet de VVP de focus in dit document dus op de interbestuurlijke besluitvorming en op de organisatie van deze besluitvorming, met enkel een globale thematische aanduiding indien noodzakelijk. De passages waarin er dieper of gedetailleerder op een inhoudelijke context wordt ingegaan roept bij de VVP meer vragen op dan dat ze antwoorden geeft. Dit is te wijten aan het feit dat het gaat over samenvattingen of grepen uit andere beleidskaders, die zonder de context van dat specifieke beleidskader verwarring (kunnen) scheppen. Daarnaast is een kruisverwijzing nooit echt aangewezen: Hoe meer je elementen van andere meer inhoudelijke beleidskaders opneemt, hoe meer je in een latere fase tegenstrijdigheden kan creëren wanneer een van de andere beleidskaders evolueert.

➤ **Unanimiteit en consensus:**

Het beleidskader focust op unanimiteit en consensus in de uiteindelijke besluitvorming.

- De VVP wil duidelijkheid inzake de term “consensus”.
- Wat als er geen unanimiteit wordt bereikt? Wat als er een conflictmodel ontstaat?
- **De provinciebesturen willen nog kunnen ingrijpen bij “verkeerde” ruimtelijke keuzes van een samenwerkingsplatform.**

➤ **Afstemming bepalingen in het beleidskader versus juridische context:**

De VVP wijst er op dat er een goede afstemming moet zijn tussen de bepalingen in de beleidskaders zelf en de vigerende juridische context. Sommige standpunten in het beleidskader lijken niet te sporen met de bepalingen uit de VCRO, uit de codextrein of met andere wettelijke bepalingen. Is dit voldoende afgetoetst? Het beleidskader vermeldt vele actoren en niveaus. Er is zelfs sprake van een 4de laag met een eigen visie en programmering in het bestuurlijk landschap. De provincies stellen zich echter vragen bij de juridische verhoudingen van al deze visies en plannen.

Graag dus de (juridische) verhoudingen duidelijk maken tussen een Vlaams beleidsplan, een provinciaal beleidsplan, een gemeentelijk beleidsplan, een beleidskader, een regiovisie, een regioprogramma, een provinciaal of gemeentelijk ruimtelijke structuurplan en een regiocontract. Het volgende voorbeeld verduidelijkt: *“Hoe verhoudt een provinciaal structuurplan zich ten opzichte van een gemeentelijk beleidsplan? Moet een gemeentelijk structuurplan zich richten naar een*

provinciaal of Vlaams beleidsplan? Wat als een gemeentelijk RUP conform is met gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, maar strijdig is met het bovenlokaal programma van het samenwerkingsplatform?”

➤ **Vervoersregio's:**

Het beleidskader blijkt de vervoersregio's eveneens als regio voor ruimtelijke besluitvorming naar voor te schuiven. Volgens het beleidskader zal de Vlaamse overheid zelfs een verkenningsronde uitvoeren om de regio's te bepalen. De VVP stelt dat deze hiërarchische bepaling van het naar voor schuiven van vervoersregio's niet strookt met een interbestuurlijke consensus. Bovendien is het niet duidelijk hoe de Vlaamse overheid tot de conclusie is gekomen dat de vervoersregio's eenzelfde goede besluitvormingskader/regio bieden voor de aanpak van ruimtelijke problemen. **Indien de Vlaamse overheid als nog zou opteren om de vervoersregio's uit te rollen willen de provinciebesturen officieel ook deel uitmaken hiervan met een uitgesproken coördinerende rol.**

1.2.2 Specifieke bemerkingen

- **P.6:** De **tabel** op p. 6 is misschien wel relevant, maar het is zeer onduidelijk in welke mate dit zal doorwerken naar bevoegdheidsverdeling. Voor de VVP komt het over alsof lokale opgaven (zoals een bibliotheek, een gemeentehuis, ...) bovenlokaal beslist moeten worden. Daarbij verwijst de tabel naar onduidelijke (nieuwe) niveaus. Wat bovenlokaal ruimtelijk moet aangepakt worden, kan best per project of per proces gedefinieerd worden en kan niet aan de hand van een dergelijke tabel. De term “hotel” kan dit illustreren: *Er is een duidelijk verschil in ruimtelijke impact tussen een hotel van 20 bedden aan de marktplaats van een kleine stad of een hotel van 500 bedden annex congressentrum.* Het lijkt ons zinvoller om dergelijke tabellen niet in het beleidskader (boven)lokaal programmeren op te nemen.
- **P.7 Aanbodbeheer:** Hoe komt dit tot stand als er geen samenwerkingsverband is? Waar verschilt regionaal samenwerkingsverband met intergemeentelijk of bovenlokaal?
P.15 Kernkwaliteiten: De provincies ondersteunen het belang ruimtelijke kwaliteit en de aandacht die hieraan geschonken wordt. Het lijkt er echter sterk op dat de kwaliteit zal worden afgemeten aan een reeks van regels. Is het wel mogelijk kwaliteit te vatten in een checklist? Waarom worden deze elementen verplichtend opgelegd, en wat dan als een gemeente / provincie een eigen aanpak uitwerkt om te werken aan ruimtelijke kwaliteit? Ook hier rijst weer de vraag naar afdwingbaarheid: Hoe zal de Vlaamse overheid er voor zorgen dat de elementen op de checklist worden gevolgd? Dit staat haaks tegenover het principe waarbij de hiërarchie wordt losgelaten en waar men interbestuurlijk werkt. Het inzetten op ruimtelijke kwaliteit wordt naar onze mening ook best omschreven in een apart beleidskader.
- **P.18** *“De opmaak van nieuwe gemeentelijke ruimtelijk uitvoeringsplannen voor bestemmingen gedomineerd door ruimtebeslag kan enkel gebeuren op basis van een*

bovenlokaal ruimtelijk ontwikkelingsprogramma. Zolang gemeenten niet beschikken over dergelijk programma geldt het gewestelijke en provinciale ruimtelijke structuur- of beleidsplan als kader. In dat geval dienen deze uitvoeringsplannen dus in lijn te zijn met de ruimtelijke ontwikkelingsprincipes uit de strategische visie van die beleids- of structuurplannen en de eventuele verdere operationalisering ervan in de beleidskaders.”

Deze alinea verdient zeker de nodige aandacht en herwerking. Aan de ene kant stelt deze passage dat er geen gemeentelijk RUP mogelijk is als men geen bovenlokaal ruimtelijk ontwikkelingsprogramma heeft. Aan de andere kant is het dan wel weer mogelijk op basis van provinciale en gewestelijke kaders? **Daarbij is het niet duidelijk of er akkoord nodig is van de provinciebesturen om uitvoering te geven aan het beleidsplan door een gemeente die zelf niet beschikt over een beleidsplan? Spoort dit bovendien wel met de vigerende juridische context?**

- **P.23** *“De betrokken provincie(s) en Vlaamse overheden sluiten zich hierbij aan”*. Dit is een zeer vage beschrijving: wat bedoelt men precies met “aansluiten”? Gezien het over besluitvorming gaat, kan hier beter een duidelijk kader worden gecreëerd en de manier van interbestuurlijke besluitvorming duidelijk worden geschetst.
- **P.24** Actie 15: *“Onderzoek naar de huidige mogelijkheden binnen het decreet intergemeentelijke samenwerking, voor de complementariteit tussen steden te realiseren.”*

En

“In functie van een lokale verankering is het aangewezen dat een gemeente of gemeenten samen (bv. via de vormen uit het decreet Intergemeentelijke Samenwerking: een projectvereniging, dienstverlenende vereniging of opdrachthoudende vereniging) de regierol opnemen.”

Ten eerste vraagt de VVP geen bepalingen op te nemen wie de regierol moet opnemen. In sommige gevallen kan dit het best een gemeente zijn, in andere een provinciebestuur of de Vlaamse overheid. Laat hier de vrije keuze: Er is geen reden om dit dwingend op te leggen in een interbestuurlijke consensusmodel. **Laat het geschikte bestuursniveau regisseren.**

Provincies werden als actor uit decreet intergemeentelijke samenwerking geschrapt. Binnen een dergelijk kader kunnen de provinciebesturen dus niet optreden. Betekent dit dan toch dat de Vlaamse overheid absoluut niet wil dat de provincies een regisserende rol kunnen opnemen? Zelfs indien dit bestuurlijk gewenst is binnen een bovenlokale samenwerking.

De provincies vragen uitdrukkelijk zowel “actie 15” als de paragraaf ‘In functie van een lokale verankering De regierol op te nemen’ te schrappen en ook de mogelijkheid te laten aan de provinciebesturen om de regierol op te nemen!

- **P. 24** *“Belangrijk is dat dit in overeenstemming gebeurt tussen de bestuurlijke partners, met een doorslaggevende stem voor de gemeenten.”* De provincies zijn uiteraard voorstander dat interbestuurlijke besluitvorming gebeurt “in overeenstemming tussen de bestuurlijke partners”. **Maar waarom voegt men dan toe “met een doorslaggevende stem voor de gemeenten”? Dan is er toch geen consensus?**
- **P.25** *“Het bevat de politieke vertegenwoordigers van de verschillende gemeenten die deel uitmaken van het samenwerkingsplatform, aangevuld met gemandateerde ambtenaren vanuit Vlaamse en provinciale overheden.”* Het is cruciaal om ook voor de provinciebesturen te voorzien in een politieke vertegenwoordiging.
- **P. 33** *De provincies stellen zich garant voor de realisatie van een pakket van eigen provinciale werven, complementair aan de Vlaamse werven.* De provinciebesturen wensen eigen ruimtelijke werven te kunnen definiëren, zowel complementair aan als naast de Vlaamse werven. **Daarom vragen we de huidige zin te vervangen door: “De provincies stellen zich garant voor de realisatie van een pakket van eigen provinciale werven, zowel complementair aan als naast de Vlaamse werven.”** Daarnaast vraagt de VVP zich af waarom de voorbeelden opgesomd worden met toch een zekere graad van detaillering. Dit zal in tegenspraak komen met andere of latere beleidskaders.
- **P.34** Voorlaatste alinea: *“Provincies... ondersteunen vormen van geïntegreerde gebiedsontwikkeling”* De provincies wensen zich in een interbestuurlijk gegeven te profileren als regisseur die een verbindende en waar nodig sturende rol wil opnemen. **Daarom stelt de VVP voor: “Provincies... regisseren en ondersteunen vormen van geïntegreerde gebiedsontwikkeling.”**

2. Robuuste en samenhangende open ruimte

- De omschreven acties zijn sterk vereenvoudigd in vergelijking met de vorige versies. De bijhorende opsomming met de partners die deze acties zullen uitvoeren is eveneens weggelaten. Bijgevolg komen de provinciebesturen minder aan bod in dit beleidskader. Dit geldt, zoals hoger reeds gesteld ook voor andere overheden. De provinciebesturen zullen vanzelfsprekend hun bevoegdheden opnemen in het kader van het beheer van de open ruimte. **Gezien de materie is het zeker noodzakelijk om dit toch enigszins in het beleidskader uit te werken. Specifiek voor “het realiseren van een fijnmazige groenblauwe dooradering op lokaal niveau” worden de provincies niet meer vermeld. Nochtans pleiten de provinciebesturen ervoor om uitvoering te geven aan dit thema onder meer gelet op hun bevoegdheden inzake de onbevaarbare waterlopen 2de categorie.**

3. Ruimtelijke ruggengraat

- **Er wordt enkel gesproken over de rol van Vlaamse overheid en de rol van de gemeenten. De rol van de provinciebesturen ontbreekt hier in dit beleidskader. Ook hier vraagt de VVP om een koppeling te maken met het beleidskader bovenlokale programmering, waar de provincies wel een rol krijgen toebedeeld.**
- Er wordt op een aantal plaatsen verwezen naar een achtergronddocument. Dit ontbreekt echter.
- Wat is het “Airport city netwerk”? Het is onduidelijk welk gebied/welke plaatsen tot dit netwerk behoren en wat de implicaties zijn van het al of niet behoren tot dit netwerk.
- Waarom mag er slechts 1 groeikern per vervoerscorridor zijn? Het begrip ‘vervoerscorridor’ wordt bovendien niet gedefinieerd. Slechts 1 groeikern per corridor lijkt weinig te zijn (cfr ontwikkelingskansen volgens gebiedsgericht project zoals Regionet). Hier is een samenhang te maken met het beleidskader “bovenlokale programmering”. Kan er niet beter daarbinnen bepaald worden welke plaatsen groeikernen zijn? Het is toch ook binnen dit beleidskader dat er een ruimtelijke spreiding van de groei gemaakt moet worden?
- Het verschil tussen “metropolitaan knooppunt” en “strategisch knooppunt” blijkt niet uit de teksten. De criteria lijken ook dezelfde te zijn. Wat is de meerwaarde van het onderscheid?
- Wat is “graadcentraliteit”? Hoe wordt dit dan berekend? Vanwaar komt ineens de drempelwaarde 1,1? Dit hele concept verdient verduidelijking.
- Idem voor de drempelwaarde voor knooppuntwaard: Hoe wordt dit cijfer berekend? Vanwaar komt de drempelwaarde 4,2? Ook hier is verduidelijking nodig.

4. Ruimtelijk rendement

- **Het beleidskader omvat veel visie-elementen, maar weinig instrumenten. De differentiatie van waar welk soort verdichting en welke rendementshoging moet gebeuren is op zich goed uitgewerkt, maar de instrumenten ontbreken nog steeds.**
- **Op het vlak van onbebouwde percelen wordt de verantwoordelijkheid volledig doorgeschoven naar de lokale besturen en de regiowerking.** De Vlaamse overheid zal zelf “slecht gelegen woonreservegebieden uit het aanbod nemen” en “de bijkomende aansnijding van het slecht gelegen aanbod afremmen”, maar het echt verminderen of verplaatsen van het slecht gelegen aanbod wordt dus doorgeschoven met als instrumenten “planshade/planbaten, herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil of een regionale ruiloperatie”. Bijkomende instrumenten of financiële ondersteuning hiervoor

worden wel vermeld onder de acties als “uit te werken”, zonder enig tijdspad of verdere engagementen.

- Over het transitiepad als ambitie kan gediscussieerd worden. De “voorzichtige keuze” om pas in 2040 naar 0 te gaan zorgt voor vreemde overgangsmaatregelen. Bij uitbreidingsprojecten mag er maximaal 39,99% verhard worden, wat in essentie neerkomt op: “Hoe meer naburige gronden je kan opkopen, hoe meer je mag verharden”, wat zelfs kan leiden tot een verlaging in ruimtelijk rendement op deze (ruimtelijk geschikte) locaties. Het is dit soort ongelukkige operationalisering en dat pleit voor de gedurfde keuze om meteen naar 0 te gaan: Alle bijkomende verharding moet gecompenseerd worden door ontharding en bij voorkeur op slecht gelegen locaties elders. Vanuit de provincies is er tijdens de opmaak reeds op een aantal zeer concrete instrumenten gehamerd, maar worden deze nog steeds niet vermeld onder andere herziening BSO-verdeling (locatiegericht bijsturen), groepswooningbouw in WUG, subsidie van RUPs en planschade, de woonlagenbeperking in Halle-Vilvoorde,...
- **P.44** toevoegen bij de rol van de provincies: **“Het ter beschikking stellen van adequate instrumenten aan de lokale besturen ter toepassing van de regelgeving”**

5. Logistiek netwerk

- Voor de regionale knooppunten wordt er gesteld dat er een gewestelijk planningsproces zal worden opgestart met onder andere het opstellen van een gebiedsgericht ontwikkelingsperspectief, een afbakening, een inrichtingsplan en een RUP. Aangezien een hoog ambitieniveau wordt geponeerd en het om een groot aantal knooppunten gaat, lijkt het niet realistisch dat de Vlaamse overheid dit alles op korte tot middellange termijn zelf kan oppakken. Het is onduidelijk welke rol de provincie- en lokale besturen hierin kunnen en zullen mogen opnemen.
- De operationalisering van de doelstelling op **p.5**. *“De bestemming van de uitbreidingszone binnen een logistiek knooppunt gaat gepaard met het gelijktijdig neutraliseren van een dubbele oppervlakte slecht gelegen bestaand juridisch aanbod. De onbenutte en slecht gelegen bedrijventerreinen kunnen hiervoor ingeschakeld worden (maar ook slecht gelegen juridisch aanbod voor bijvoorbeeld wonen)”* is **onduidelijk: instrumenten, initiatiefnemers, uitvoeringsmodaliteiten... . Bovendien is het niet onderzocht of dit een gewenste ontwikkeling betreft.**
- Op **p.25** wordt gesteld dat stedelijke distributiecentra terecht kunnen op bestaande industrieterreinen of op potentievolle locaties voor regionale logistieke knooppunten. Aangezien het hier om een specifiek type logistiek gaat lijkt de tweede voorwaarde minder relevant en beperkend voor de provincie Vlaams-Brabant (de regionale logistieke knooppunten sluiten hier immers niet altijd aansluiten aan bij de stedelijke gebieden). Dit

kan beperkingen opleggen voor de ontwikkeling van de regio bijvoorbeeld Leuven-Noord, potentiële locaties binnen het VSGB-gebied...

6. Ruimte voor energie

- **De link met de andere beleidskaders ontbreekt in dit beleidskader. De samenhang moet duidelijker gemaakt worden, zoals dat ook in de andere documenten gebeurt. Dit document verschilt nu (te) sterk van de overige documenten. Er zijn ook fundamentele bemerkingen bij Beleidslijn 3 “Ruimte voor hernieuwbare energie” in het bijzonder op de voorgestelde “drietrapsladder”:**
- ***Trap 1: “Maximaal binnen bestaand ruimtebeslag → grootschalige windturbines enkel verweefbaar met industriële activiteiten (havengebieden, grootschalige bedrijventerreinen, restgronden bij grootschalige infrastructuur); individuele turbines (<15m) mogelijk bij een bedrijf.[...] Zo zijn havens belangrijk voor de in- en uitvoer van biomassa...”***
 - Gebrek aan een definitie van ‘ruimtebeslag’. Er is ook geen definitie terug te vinden in het beleidskader ruimtelijk rendement en ruimtebeslag.
 - Hoe zit het met afstemming op kleinere dorpen (kernen in het buitengebied...)?
 - We willen toch geen in- en uitvoer van biomassa (in het kader van energie)?
- ***Trap 2: “ Met andere grootschalige installaties kunnen enkel nabij industrieterreinen of duidelijk in het landschap aanwezige lijninfrastructuur. (gewest- en autosnelwegen met minimaal 2x2 vakken, duidelijke aanwezige hoogspanningsleidingen (380kV), kanalen en spoorwegen.) Vlaanderen duidt potentiezones aan voor grootschalige windturbines ... “***
 - Hoe verhoudt dit zich tot de engagementen waartoe de provinciebesturen zich in het kader van Windkracht 2020 dienen te verbinden/ verbonden hebben?
 - Zeer beperkende visie wat betreft de afweging van de inpasbaarheid van grootschalige installaties nabij grootschalige infrastructuur. Een aantal provinciebesturen beschikken reeds over een door de Vlaamse overheid goedgekeurde visie en rollen concrete projecten uit. Laat deze beleidsruimte aan de provinciebesturen.
 - Bedenking bij de kaart met potentiezones door Vlaanderen vast te leggen: VITO heeft een raamcontract met Departement Omgeving (Ruimte Vlaanderen). Als deze zones het resultaat zijn van (hetzelfde) VITO rekenmodel en als deze potentiezones bindend worden, verdwijnt de noodzakelijke ruimte voor gebiedsgericht maatwerk en het inzetten op lokale opportuniteiten (landschappelijk en actorgewijs).

- Bij de 7 vermelde ruimtelijk relevante kernkwaliteiten lijkt windenergie nog steeds geponeerd te worden als “indringer” in het landschap en niet als onderdeel van het (toekomstige) landschap?
- **Trap 3:** *“De Vlaamse Regering kan potentiezones aanduiden buiten de criteria in trap 2. Deze zones worden vastgelegd in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.”*
 - Hoe verhoudt de uitwerking van deze trap zich tegen over de uitzonderingsmogelijkheid die in trap 2 is opgenomen? Is trap 3 dan niet overbodig? Voor trap 1 en 2 + uitzondering is geen planningsinitiatief nodig, wat is de doelstelling van trap 3 dan?
 - Dit beleidskader is opgebouwd vanuit de “regionale” schaal. Waar zit het gebiedsgerichte maatwerk juist?
 - Bedenking: lokale en decentrale energieproductie en -afname moet je niet te beperkend op Vlaamse schaal bekijken/vastleggen?
 - Aanvullend is er ook de bemerking dat de focus wat betreft hernieuwbare energiebronnen ligt op zon, wind en restwarmte. Is er dan geen ruimte voor nodig/mogelijk voor energie uit water, biomassa?
- **Operationele doelstelling 1** stelt *“Tegen 2030 beschikken alle gemeenten over een ruimtelijke energiestrategie.”*
 - Individuele initiatieven versus noodzaak aan bovenlokale ondersteuning?
 - Hoe verenigbaar met een energiestrategie per gemeente opgebouwd, zoals aangegeven in OD1? Is dit af te stemmen op gemeentegrenzen?
 - Wat is het gewicht van het rekenmodel dat achter de energiekansenkaarten? Wat rond het missen van potenties op maat van het gebied, die daarom niet altijd op potentiekaarten tevoorschijn komen? Beperken we enkel tot die initiatieven die op schaal van Vlaanderen het meest rendabel/efficiënt zijn? Of kijken we ook naar initiatieven die op Vlaamse schaal misschien niet het meest efficiënt zijn, maar waar lokaal wel gedragenheid en vraag naar is, en die helpen bij klimaatneutraliteit op lokale schaal?
 - Er kan pas gestart worden als er mensen willen meewerken? Wat met een participatietraject waarbij gemeenten mensen willen samenbrengen? Dat wordt dan niet gezien als deel van de uitbouw van een energielandschap?
- **Rolverdeling en rol provincies?** Doorheen het beleidskader vooral gesproken over Vlaams en lokaal, maar is verder geen tussenniveau aanwezig (tot de vermelding van de provincies onder het luik “rolverdeling”). De taakstelling aan provincies is eerder beperkt in vergelijking met de ambities en rollen die verschillende provincies ondertussen al opgenomen hebben. De provinciebesturen willen inzetten op een optimale energiemix

(waaronder ook windenergie vervat zit). Er is een contradictie met doelstellingen in de nota windkracht 2020!

II. Actieprogramma

- **P.8:** " *Actieprogramma: Onderzoek naar verhoging van de autonomie en inspraak van gemeenten die deel uitmaken van een bovenlokale samenwerking*".

De provincies worden hier niet vermeld. Het is volgens ons eerder een bestuurlijk onderzoek. Wat heeft dit te concreet te maken met ruimte? Waarom precies dit onderzoek?